

конкурентоспособности экономики вследствие структурных деформаций и диспропорций, связанных с интенсификацией внешнеэкономических интеграционных процессов.

Ключевые слова: конкурентоспособность экономики, структурные диспропорции и деформации, экономическая безопасность, международная экономическая интеграция.

SUMMARY

The problems of state economic security threats and reduce the competitiveness of the economy due to structural deformations and distortions, associated with the intensification of external economic integration processes.

Keywords: economy competitiveness, imbalances and structural deformation, economic security, international economic integration.

НОВИЙ БЮДЖЕТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ: РИЗИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Молдован О.О., завідувач сектору грошово-фінансової стратегії відділу економічної стратегії Національного інституту стратегічних досліджень

Розбалансована система державних фінансів сьогодні є однією із найбільш серйозних загроз для економічної безпеки України і одним із головних чинників стримування економічного розвитку та зростання рівня добробуту населення. Хронічні вертикальні та горизонтальні дисбаланси, високий рівень корупції, низька ефективність реалізації державних функцій, що фінансуються з бюджетних фондів, фінансово слабкі регіони, неефективність витрачання бюджетних коштів – без подолання всіх цих негативних явищ розбудова в Україні соціальної, ринкової, інноваційної економіки видається неможливою.

Сьогодні не викликає сумнівів той факт, що без наведення ладу в системі державних фінансів інші реформи в Україні приречені на невдачу. Власне, через це реформа різних складових системи державних фінансів називається серед пріоритетів економічної політики Президента України та Кабінету Міністрів України.

Досить перспективною в даному напрямі може стати податкова реформа. Незважаючи на те, що Податковий кодекс містить значний перелік неоднозначних новацій, він містить інструменти для підвищення фіскальної ефективності податкової системи та збільшення доходів бюджету всіх рівнів. В той же час, *ефективність економічної політики визначається не лише тим, скільки коштів було мобілізовано до бюджету, а й тим, наскільки ефективно вони перерозподілені і освоєні*. Через це бюджетна реформа є однією із найважливіших в контексті оздоровлення системи державних фінансів. Інформаційний ажітаж навколо податкової реформи, дещо затьмарив прийняття нового Бюджетного кодексу, що сформувало дефіцит ґрунтовних наукових оцінок новацій бюджетної системи, які почали функціонувати з 2011 року.

В даному контексті, дослідження бюджетної реформи та нового Бюджетного кодексу, прийняття якого стало найбільш важливим заходом в її процесі, набуває не лише вкрай важливої теоретичної, а й практичної актуальності. Воно дозволить діагностувати на ранніх стадіях ключові проблеми даного нормативно-правового акту, а також більш ефективно використовувати його нові можливості для економічного зростання.

Проблемами бюджетної системи та бюджетної політики в Україні займається низка відомих вчених, зокрема І. О. Луніна [1], Т. І. Єфименко [2], В. Д. Базилевич [3], В. М. Опарін [4], В. С. Загорський [5], Ю. В. Пасічник [6] та інш. Названі фахівці ґрунтовно та детально досліджують як бюджетну систему загалом, так і її окремі складові.

Водночас, на даному етапі через надто незначний термін, який пройшов з часу прийняття нового Бюджетного кодексу, все ще відсутній аналіз даного нормативно-правового акту, з точки зору його впливу на стан системи державних фінансів та економічний розвиток.

В даному контексті, метою даної статті є дослідження нових можливостей для економічного зростання, які відкриваються в процесі бюджетної реформи, аналіз їх ефективності та дієвості, а також ідентифікація тих недоліків і прорахунків, які будуть здійснювати деструктивний вплив на систему державних фінансів і економічний розвиток України.

Новий Бюджетний кодекс [7], який було прийнято в 2010 році, набрав чинності з 1 січня 2011 року. Попри те, що документ не містить революційних новацій, він вносить відчутні зміни до

бюджетної системи України, які відкривають нові можливості для підвищення ефективності функціонування бюджетного механізму. Хоча водночас окремі нововведення та старі невирішені проблеми створюють серйозні ризики для ефективності бюджетної політики.

Ключовими завданнями, які стояли на порядку денному в процесі бюджетної реформи, були і залишаються: консолідація видатків, підвищення ефективності бюджетних видатків, розробка нових бюджетних інструментів економічної політики, удосконалення бюджетного процесу, тощо.

Досягнення та позитивні зрушення нового Бюджетного кодексу в порівнянні з попереднім кодексом [8], простежуються по наступним напрямкам:

I. Підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів. Це було досягнуто завдяки комплексу новацій, що зафіксовані в новому Бюджетному кодексі.

1. Впровадження програмно-цільового методу (ПЦМ). Його зміст полягає в тому, що розпорядники бюджетних коштів отримуватимуть кошти не просто для фінансування своєї діяльності, а на досягнення конкретних результатів, які зафіксовані у відповідній програмі, власне на реалізацію якої вони отримали кошти.

Складовими ПЦМ у бюджетному процесі є бюджетні програми, їх відповідальні виконавці, паспорти і результативні показники бюджетних програм. У кодексі сформульовані чіткі вимоги до кожної із складових.

Відзначимо, що бюджетні програми та відповідальні виконавці визначаються головними розпорядниками бюджетних коштів за погодженням з Міністерством фінансів України (місцевим фінансовим органом у разі застосування ПЦМ на місцевому рівні). Водночас для того, щоб даний інструмент реально запрацював на практиці, передусім необхідно скоротити кількість програм (в 2010 році їх налічувалося близько 600), впровадити чітку систему оцінки ефективності їх реалізації та сформувати максимально публічну систему моніторингу їх виконання.

2. Запровадження середньострокового бюджетного планування. Новим кодексом вводиться механізм середньострокового бюджетного планування і прогнозування, орієнтований на стратегічні пріоритетні завдання. Відповідно до статті 21 нового Бюджетного кодексу Міністерство фінансів України за участю Міністерства економіки України, Національного банку України, а також головних розпорядників коштів державного бюджету складає прогноз Державного бюджету України на наступні за плановим два бюджетні періоди, який ґрунтується на Програмі діяльності уряду, прогнозних та програмних документах економічного та соціального розвитку, державних цільових програмах.

Загалом середньострокове бюджетне планування є досить ефективним інструментом підвищення ефективності бюджетних видатків. Розпорядники отримують можливість розробляти довгострокові плани з гарантією, що реалізація цих проектів не буде зупинена через рік з причин перегляду пріоритетів. Наразі через нестабільність графіку фінансування в Україні гальмується реалізація багатьох великих інфраструктурних проектів.

Водночас, в Новому Бюджетному кодексі прописана лише гарна ідея. Для того, щоб вона запрацювала необхідно не лише запровадити комплекс механізмів її реалізації, які мажуть бути зафіксовані в підзаконних нормативних актах (постановах уряду, наказах міністерства фінансів), а й змінити саму ідеологію формування бюджету (перейти від принципу запитів до принципу наявних ресурсів).

3. Підвищення мобільності та оперативності управління бюджетними коштами. Зокрема, Кабінет Міністрів за згоди Комітету Верховної Ради України з питань бюджету отримав право:

- а) перерозподіляти видатки між програмами в межах загального обсягу бюджетних призначень головного розпорядника;
- б) перерозподіляти видатки державного бюджету на централізовані заходи між адміністративно-територіальними одиницями.

Загалом, якщо бюджетна політика буде виведена з сфери впливу численних лобі, то ці нові повноваження уряду дозволять ефективніше перерозподіляти кошти. Проблеми оперативності управління бюджетними коштами відчутно впливають на їх ефективність, оскільки наразі здійснення перерозподілу коштів, навіть якщо в цьому є об'єктивні потреби, є можливим лише через внесення змін до бюджету.

II. Розширення бюджетних інструментів економічної політики. Відчутний прогрес в новому Бюджетному кодексі зроблений в питанні розширення бюджетних інструментів економічної політики. Серед перспективних новацій відзначимо такі.

1. Удосконалення механізмів дефіцитного фінансування державного бюджету. Як і в попередньому, в новому Бюджетному кодексі державні запозичення обмежуються рівнем 60 % від

ВВП. Новацією є надання уряду права самостійно змінювати співвідношення обсягів між внутрішніми та зовнішніми запозиченнями у разі асиметричної зміни кон'юнктури на зовнішніх та внутрішніх ринках. Така норма дозволить уряду оперативно реагувати на проблеми фондових ринків. Жорсткі обмеження, які діють на даний час, приводили в минулому році до того, що уряд залучав боргові ресурси на внутрішньому ринку під 30 % річних, тоді як більш сприятлива кон'юнктура на зовнішніх ринках дозволяла здійснити запозичення за відсотком, майже вдвічі нижчим.

2. *Розширення можливості дефіцитного фінансування місцевими органами влади.* Відтепер зовнішні запозичення можуть здійснювати міські ради міст з чисельністю населення понад 500 тисяч жителів (раніше 800 тисяч). При цьому місцеві зовнішні запозичення шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій можуть здійснювати всі міські ради.

Водночас запроваджено нову систему обмежень кредитної активності місцевої влади. Загальний обсяг місцевого боргу та гарантованого Автономною Республікою Крим (АРК.) чи територіальною громадою міста боргу станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 100 % (для міста Києва – 400 %) середньорічного індикативного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку (без урахування обсягу місцевих внутрішніх та зовнішніх запозичень).

3. *Запровадження інструментів профіцитного фінансування.* Новим і потенційно високоефективним інструментом бюджетної політики може стати профіцитне фінансування бюджету. Кодексом передбачається, що в разі перевиконання за підсумками трьох кварталів надходжень державного бюджету на 15 % порівняно з бюджетним розписом, Кабінет Міністрів зобов'язаний подати Верховній Раді України відповідний проект закону про внесення змін до закону про державний бюджет, в якому понадпланові надходження державного бюджету мають спрямовуватися на реалізацію пріоритетних інвестиційних програм (проектів).

Дане поняття є новим в бюджетній системі України. Бюджетний кодекс визначає інвестиційну програму (проект) як комплекс заходів, визначених на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки та спрямованих на розвиток окремих галузей, секторів економіки, виробництв, регіонів, виконання яких здійснюється з використанням коштів державного та/або місцевих бюджетів чи шляхом надання державних та/або місцевих гарантій.

Таким чином, бюджетний кодекс чітко визначив, на які цілі може спрямовуватися надлишок бюджетних коштів. До останнього часу уряд, як правило, намагався оперативно витратити їх на підвищення соціальних стандартів, щоб продемонструвати здатність перевиконати план в даному напрямі.

4. *Розширення та удосконалення практики надання державних гарантій.* Потенційно досить перспективним є запровадження інституту місцевих гарантій. Останні можуть надаватися за рішенням Верховної Ради АРК, відповідної міської ради для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання – резидентів України, що належать до комунального сектору економіки, розташовані на відповідній території та здійснюють на цій території реалізацію інвестиційних програм, метою яких є розвиток комунальної інфраструктури або впровадження ресурсозберігаючих технологій.

Крім того, відзначимо, новим Бюджетним кодексом деталізовано і регламентовано порядок використання залучених кредитів під державні та місцеві гарантії, а також відповідальність за зловживання цим інструментом. Комплекс названих новацій дозволить місцевим бюджетам залучити додаткові фінансові ресурси з метою економічного розвитку регіонів. Чіткі обмеження повинні спонукати місцеву владу ефективно і прискіпливо використовувати такий інструмент бюджетної політики і застосовувати його там, де буде певна економічна віддача, що дозволить поживити інвестиційну активність в регіонах.

Таким чином, новий Бюджетний кодекс містить значний перелік потенційно досить ефективних механізмів стимулювання економічної активності. Водночас серед актуальних проблем бюджетної системи, які залишилися невирішеними, слід навести такі.

1. *Відсутність регламентації функціонування Стабілізаційного фонду.* У новому Бюджетному кодексі не регламентується діяльність Стабілізаційного фонду, який був створений відповідно до Закону України від 04.02.2009 № 923-VI «Про внесення змін до деяких законів України з метою поліпшення стану платіжного балансу України у зв'язку із світовою фінансовою кризою». Метою функціонування цього Фонду є підвищення ефективності діяльності державних органів у фінансово-кредитній сфері та забезпечення макроекономічної стабільності в країні. До 2011 року наповнення Стабілізаційного фонду визначалося законом про державний бюджет, а порядок використання коштів фонду - Кабінетом Міністрів. Фактично уряд самостійно визначав напрями витрачання коштів фонду, тоді як Конституцією України і Бюджетним кодексом такими

повноваженнями щодо бюджетних коштів наділений лише парламент. Крім того, у 2009 році урядом було затверджено порядок використання коштів Стабілізаційного фонду, згідно з яким Прем'єр-міністру України надано повноваження приймати одноосібні рішення у формі окремих доручень про виділення та перерозподіл коштів фонду. Така безконтрольна модель дозволяла уряду використовувати ці кошти за будь-якими напрямками, у тому числі й тими, що не відповідали меті створення Фонду, а також довільно визначати обсяги коштів за кожним напрямом.

Аналіз використання коштів фонду свідчить, що окремі напрями їх використання не відповідали меті створення фонду, зокрема: придбання шкільних автобусів, будівництво Всеукраїнського центру радіохірургії у складі клінічної лікарні «Феофанія2, створення фільмів національного виробництва, безоплатне оформлення та видача громадянам України державних актів на право власності на земельні ділянки, оплата Державному департаменту з питань виконання покарань енергоносіїв, послуг з водопостачання і водовідведення та виплата грошового забезпечення особам рядового і начальницького складу тощо.

Загалом Стабілізаційний фонд міг би стати потужним інструментом державної інвестиційної політики. Виходячи з наведених вище проблем, які мали місце в 2009-2010 рр., доцільним видається законодавче закріплення функціонування Стабілізаційного фонду та чітке визначення напрямів і порядку використання коштів. Натомість з нового Бюджетного кодексу не зрозуміло, чи зберігається даний фонд взагалі, які джерела його наповнення, напрями видатків, порядок використання коштів тощо.

2. Невирішеність питання щодо підвищення ефективності інвестиційних видатків бюджету. Передусім це стосується національних інфраструктурних проєктів, фінансування яких наразі розпорошено між різними фондами. Видатки на поточну діяльність та інвестиційні видатки потребують різних підходів і методології щодо оцінки ефективності їх використання та контролю за їх освоєнням. В цьому контексті доцільним бачиться розгляд можливості щодо виокремлення інвестиційних видатків бюджету в окремий фонд, так званий бюджет розвитку. На відміну від поточного бюджету, бюджет розвитку спрямований на реалізацію інвестиційних проєктів, які дадуть певну інвестиційну віддачу і, відповідно, додаткові надходження до бюджету. Відтак для фінансування національних проєктів розвитку прийнятним є залучення нерегулярних надходжень, зокрема доходів від приватизації чи боргових ресурсів. Вони в кінцевому підсумку дозволять отримати певний економічний ефект.

Власну специфіку бюджет розвитку має також в питаннях планування видатків. На відміну від поточного бюджету, обґрунтованим видається застосування середньострокового і довгострокового планування. На стадії затвердження проєктів має бути проведений детальний аналіз їх економічної ефективності та «стратегічної віддачі» з точки зору національних інтересів.

3. Неврегульованість фінансових потоків між державним бюджетом, державними бюджетними фондами та іншими квазіпублічними структурами сектору державних фінансів. Практика свідчить, що за відсутності законодавчих обмежень уряд не втримується від спокуси маніпулювання фінансовими потоками для вирішення кон'юнктурних політичних завдань. Наприклад, через позики з державного бюджету до Пенсійного фонду, які дуже рідко повертаються, уряд збільшує пенсії, хоча за поточного стану економіки це зробити неможливо.

Крім того, в Україні на штучно низькому рівні (нижче собівартості) за рахунок горизонтальних бюджетних трансфертів підтримуються тарифи на газ та електроенергію, ціни на залізничні пасажирські перевезення, послуги комунального транспорту тощо. Очевидно, що господарська діяльність у цих сферах не повинна бути комерційною, проте ціна послуг має принаймні покривати їх собівартість. Коли розриви публічних грошових фондів компенсуються трансфертами з бюджету, виникає ситуація, коли фінансовий тягар несуть ті суб'єкти, які не користуються отриманими послугами. Для прикладу, громадяни, які не споживають газ, через систему оподаткування оплачують частину вартості газу для тих, хто його використовує. Відтак у Бюджетному кодексі мали бути урегульованими вертикальні трансферти державного бюджету. Це б змусило уряд приділяти увагу вирішенню проблеми, а не маніпулювати бюджетними ресурсами.

4. Відсутність обмежень щодо боргової політики уряду. Незважаючи на те, що новим Бюджетним кодексом встановлені номінальні обмеження щодо державного та місцевого боргу, в ньому відсутні обмеження стосовно використання боргових ресурсів. Очевидно, політика, за якої кредити спрямовуються на покриття поточних видатків, є економічно неефективною і матиме негативні наслідки для економіки у довгостроковій перспективі. В Україні загалом відсутні будь-які нормативно-правові документи, які б визначили принаймні базові принципи та напрями боргової

політики уряду. Це призводить до того, що даний фінансовий інструмент часто використовується для вирішення кон'юнктурних вузькополітичних завдань, а не в цілях розвитку економіки.

5. *Недостатня бюджетна децентралізація.* В новому Бюджетному кодексі зроблено певний прогрес щодо бюджетної децентралізації, проте передані місцевим бюджетам джерела не є достатніми для фінансування навіть поточних видатків. Крім того, територіальні громади не зможуть розпоряджатися додатковими ресурсами на власний розсуд, оскільки до місцевих бюджетів передані додаткові витрати, які раніше здійснювалися на центральному рівні. Бюджетна децентралізація не може відбуватися окремо від процесу децентралізації повноважень та відповідальності. Власне, цей напрям реформи бюджетної системи мав бути найважливішим, проте вимагає від політичної еліти значної політичної волі.

6. *Дезінтегрованість системи соціально-економічного та бюджетного планування.* На сьогодні існує досить слабкий взаємозв'язок між соціально-економічною та бюджетною політикою уряду. Згідно з чинним законодавством законопроект про державний бюджет та проект Державної програми економічного та соціального розвитку України на цей же бюджетний період подаються до парламенту одночасно. Крім того, Державна програма економічного та соціального розвитку України має бути не тільки узгоджена із законом про державний бюджет, а й містити ключові положення Програми діяльності Кабінету Міністрів, а також основні положення Послання Президента. У 2010 році зазначені документи затверджувалися окремо, при цьому Державна програма економічного та соціального розвитку України була прийнята парламентом взагалі за відсутності проекту бюджету і програми уряду. Така ситуація свідчить про формальність синхронізації соціально-економічного і бюджетного планування навіть на короткостроковий період. У цьому контексті завдання утвердження бюджетного середньострокового планування взагалі видається надскладним.

Вирішення переліку проблем, має стати завданням на середньострокову перспективу. Нарізі ж пріоритетом має стати реалізація того, потенціалу, який містять новації Бюджетного кодексу та усунення тих ризиків, які стали наслідком локальних недоопрацювань. В цьому контексті перед урядом та парламентом постає низка важливих завдань, вирішення яких має бути знайдено в найближчий термін:

- *внесення до Бюджетного кодексу норми про неможливість використання державних запозичень для фінансування поточних видатків держави.* Враховуючи складне фінансове становище в Україні, видається необхідним перенести термін введення в дію даної норми на 2013 рік, коли Україна відновить докризовий показник ВВП. Ця норма стане орієнтиром для уряду, що до 2013 року необхідно вийти на збалансування регулярних доходів державного бюджету і поточних видатків;
- *затвердження на рівні підзаконних нормативно-правових актів (постанови уряду) детального порядку та вимог щодо складання та змісту бюджетних програм* відповідно до нових вимог, що містить Бюджетний кодекс. Враховуючи український досвід підготовки бюджетних програм, необхідно детально прописати їх ключові складові та зобов'язати розробників програм закладати натуральні (грошові) показники оцінки їх результатів;
- *формування правового поля для функціонування нового інституту інвестиційних програм та проектів.* Ця новація може стати досить ефективним інструментом державних інвестицій, проте новий Бюджетний кодекс містить лише його визначення та базові принципи. Як і у випадку з бюджетними програмами, складові інвестиційних програм та вимоги до них мають бути детально визначені на рівні постанови уряду;
- *затвердження порядку надання місцевих гарантій.* Якщо ця норма вступить в дію вже наступного року без чітких урядових обмежень та критеріїв відбору компаній, які мають право на отримання таких гарантій, існує ризик зловживання такою можливістю та непродуктивного зростання боргових зобов'язань місцевих бюджетів;
- *розробка порядку та алгоритму середньострокового бюджетного планування для розпорядників бюджетних коштів.* В контексті середньострокового планування уряд має розробити окремі детальні інструкції. В іншому випадку середньострокове планування може перетворитися в формальність.

Таким чином, прийняття нового Бюджетного кодексу містить низку важливих інструментів, які дозволять покращити стан системи державних фінансів та задіяти нові бюджетні механізми економічного зростання. Водночас, кодекс має ряд проблем та недоліків, які будуть здійснювати негативний ефект.

В даному контексті, стаття відкриває та вказує на окремі аспекти бюджетної реформи, які мають стати предметом подальших наукових досліджень. Ключова увага має бути приділена

розробці та дослідженню механізмів, які дозволять підвищити ефективність тих нововведень, які зафіксовані в новому Бюджетному кодексі, а також проблемам та недолікам даного документу та стратегії їх подолання.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Луніна І. О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин / І. О. Луніна. – К.: «Наукова думка», 2006. – 432 с.
2. Єфименко Т. І. Бюджетна політика України в системі інструментів конкурентоспроможності держави / Т. І. Єфименко // Демографія та соціальна економіка. — 2008. — № 2. - С. 42-51.
3. Базилевич В. Д. Державні фінанси. Навчальний посібник / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик - К.: АТІКА, 2002.-368с.
4. Опарін В. М. Бюджетна система : навч.-метод посібник для сам. вивч. дисц. / [Опарін В.М. Малько В. І., Кондратюк С. І., Коломієць Г. Б.]. – К.: КНТЕУ, 2002. – 336 с.
5. Загорський В. С. Бюджетна система та оподаткування в Україні: проблеми розвитку: моногр. / В. С. Загорський. – Х.: ІНЖЕК, 2008. – 288 с.
6. Пасічник Ю. В. Бюджетний потенціал економічного зростання в Україні: Монографія. / Ю. В. Пасічник – Донецьк: ТОВ “Юго-Восток, Лтд”, 2005. – 642 с.
7. Бюджетний кодекс України. Затверджений Верховною Радою України 21 червня 2001 року з послідовними змінами і доповненнями. — К: Знання, 2004. — 108 с.
8. Бюджетний кодекс України Затверджений Верховною Радою України 8 липня 2010 (№ 2456-VI) // Відомості Верховної Ради. – 2010. - № 50-51. - Ст. 572.
9. Бюджетний кодекс України: закон, засади, коментар / За редакцією О. В. Турчинова і Ц. Г. Огня. - К.: Парламентське вид-во, 2002. - 320 с.

РЕЗЮМЕ

В статті проаналізовано зміни, які новий Бюджетний кодекс вносить до бюджетної системи України, а також нові можливості які вони відкривають для підвищення ефективності функціонування бюджетного механізму. Ідентифіковано низку ключових проблем, які стали наслідками недоопрацювань та прорахунків, допущених в ході бюджетної реформи. Сформульовано низку завдань, реалізація яких дозволить підвищити ефективність бюджетних механізмів стимулювання економічної активності.

Ключові слова: бюджетний кодекс, бюджетна система, бюджетна реформа, бюджетні механізми.

РЕЗЮМЕ

В статье проанализированы изменения, которые новый Бюджетный кодекс вносит в бюджетную систему Украины, а также новые возможности, которые они открывают для повышения эффективности функционирования бюджетного механизма. Идентифицированы ряд ключевых проблем, которые стали последствиями недоработок и просчетов, допущенных в ходе бюджетной реформы. Сформулировано ряд задач, реализация которых позволит повысить эффективность бюджетных механизмов стимулирования экономической активности.

Ключевые слова: бюджетный кодекс, бюджетная система, бюджетная реформа, бюджетные механизмы.

SUMMARY

The author analyzes the changes that the new Budget Code includes in its budget system of Ukraine, as well as new opportunities that they open to increase the efficiency of the budgetary mechanism. Number of key issues that have implications and miscalculations made in the budget reform are identified in the article. Tasks, implementation of which will improve efficiency of budgetary mechanisms to stimulate economic activity, are also formed.

Keywords: budget code, budget system, budget reform, budgetary mechanisms.